

WIRUS PSTROŚCI LIŚCI BORÓWKI WYSOKIEJ (*BLUEBERRY LEAF MOTTLE VIRUS*) AGROFAG PODLEGAJĄCY OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Objawy porażenia przez *Blueberry leaf mottle virus* na borówce;
fot. <https://www.semanticscholar.org/topic/Blueberry-leaf-mottle-virus/3572466>;

Objawy porażenia przez *Blueberry leaf mottle virus* na borówce;
fot. <https://www.flickr.com/photos/allaboutblueberries/5009590140/>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania

Blueberry leaf mottle virus występuje w Korei Południowej oraz Kanadzie i USA. Wprawdzie są doniesienia o stwierdzeniu wirusa w kilku krajach europejskich na winorośli, lecz ostatecznie czynnikami sprawczymi we wszystkich tych przypadkach okazały się inne wirusy. Ze względu na odpowiednie warunki ekoklimatyczne i obecność roślin żywicielskich, agrofag ten po potencjalnym zawleczeniu z porażonym materiałem roślinnym, może się zadomowić również w Europie, w tym także w Polsce.

Rośliny żywicielskie

Wirus poraża borówki (*Vaccinium* spp.), zwłaszcza borówkę wysoką (*V. corymbosum*), a ponadto borówkę niską (*V. angustifolium*) i *V. myrtilloides* oraz winorośl, zwłaszcza winorośl właściwą (*V. vinifera*) i winorośl lisią (*V. labrusca*);

Objawy występowania i szkodliwość

Na borówce wysokiej odmiany „Rubel”, główne pędy pionowe zostają uśmiercone, a nowe pędy odrastają z korony. Liście są zniekształcone i cętkowane. Jeśli liść skieruje się do światła, pojawiają się na nim półprzezroczyste plamy. Na borówce odmiany „Jersey”, krzaki są karłowate, ale główne pędy pionowe nie zostają uśmiercone jak w przypadku odmiany „Rubel”. Na nowych przyrostach widoczne są rozety liściowe, co jest wynikiem skrócenia międzywęźli, tak, że liście wydają się być ułożone jeden na drugim. Liście na porażonych krzakach są mniejsze niż normalnie i mają kolor od jasnożółtego do jasnozielonego. Zbiory owoców mogą ulec znacznemu obniżeniu. Szczep BLMV-NY powoduje deformację liści i skrócenie międzywęźli u winorośli lisiej (*V. labrusca*).

W stanie Michigan (USA) po upływie 4-5 lat od chwili infekcji odnotowano straty w zbiorach owoców borówki dochodzące do 100%. Po upływie 10 lat od chwili infekcji porażone rośliny borówki mogą obumierać, chociaż producenci zazwyczaj wcześniej usuwają i niszczą rośliny z silnymi objawami porażenia.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Wraz z pyłkiem borówki wirusy przenoszone są przez pszczoły. Brak danych, czy możliwe jest rozprzestrzenianie się patogena wraz z pyłkiem borówki. Na większy dystans patogen jest przenoszony przede wszystkim na roślinach borówki i winorośli przeznaczonych do sadzenia.

Kontrola objawów i pobieranie prób

Informacje nt. objawów, terminu kontroli i pobierania prób oraz miejsc pobierania prób i rodzaju pobieranego materiału znajdują się w dokumencie „Agrofagi kwarantannowe spoza UE” na stronie: <http://piorin.gov.pl/zdrowie-roslin/agrofagi-szkodliwe/>.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do obecności agrofaga w importowanym materiale roślinnym oraz w krajowych uprawach borówki i winorośli należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce *Blueberry leaf mottle virus* podlega obowiązkowi zwalczania (jest to agrofag kwarantannowy w Unii).